ANEXO XIII
MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS PROFESIONAIS

1. Identificación da programación

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36014489	A Xunqueira	Pontevedra	2023/2024

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
SSC	Servizos socioculturais e á comunidade	CMSSC01	Atención a persoas en situación de dependencia	Ciclos formativos de grao medio	Réxime de adultos

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0211	Destrezas sociais	2023/2024	4	123	123

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	MARÍA TEMBRA TÚÑEZ
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

A competencia xeral deste título consiste en atender as persoas en situación de dependencia no ámbito domiciliario e institucional, co fin de manter e mellorar a súa calidade de vida, realizando actividades asistenciais e non asistenciais, psicosociais e de apoio á xestión doméstica, aplicando medidas e normas de prevención e seguridade, e derivándoas a outros servizos en caso necesario.
O módulo profesional de Destrezas Sociais contén a formación necesaria para que o alumnado adquira as habilidades sociais necesarias para desenvolver unha profesión de axuda e interactuar adecuadamente nas súas relacións profesionais con outras persoas, adaptando o seu comportamento ás características destas e ao contexto.

Trátase dun módulo nomeadamente procedimental e actitudinal, en que se dá resposta ás seguintes funcións:

1. De intervención ou execución que abrangue a recollida de información acerca das habilidades sociais que se posúen e das que se carece, a organización da actuación e a previsión de continxencias, o establecemento, de ser o caso, de axudas técnicas para a comunicación, e a posta en práctica das habilidades sociais adquiridas.
2. De avaliación da competencia social do persoal profesional, tanto no relativo ás relacións interpersoais como para a dinamización de grupos ou a participación neles desempeñando diversos papeis. Refírese ao control e o seguimento da propia evolución na adquisición da competencia social necesaria para se relacionar axeitadamente coas demáis persoas no desempeño das súas funcións.
3. De xestión de conflitos que fai referencia á posta en marcha de todos os mecanismos dispoñibles para a súa solución e supón mediación e negociación.

A formación do módulo contribúe a alcanzar os obxectivos xerais p), q), s), u), w) e z) do ciclo formativo, e as competencias n), ñ, p), r), t) e v).

As persoas que obteñan este título han exercer a súa actividade no sector de servizos ás persoas, de carácter asistencial, psicosocial e de apoio á xestión doméstica. As ocupacións e os postos de traballo salientados, son os seguintes:

-Coidador/a de persoas en situación de dependencia en institucións e/ou domicilios.
-Coidador/a en centros de atención psiquiátrica.
-Xerocultor/a.
-Gobernante/a e subgobernante/a de persoas en situación de dependencia en institucións.
-Auxiliar responsábel de pranta de residencias de maiores e persoas con discapacidade.
-Auxiliar de axuda a domicilio.
-Asistente de atención domiciliaria.
-Traballador/a familiar.
-Auxiliar de educación especial.
-Asistente/a persoal.
-Teleoperador/a de teleasistencia.

As medidas establecidas na Lei 39/2006, do 14 de decembro, de promoción da autonomía persoal e atención ás persoas en situación de dependencia, o aumento de persoas maiores na nosa comunidade e a

diminución de coidadoras informais, faría previsible unha alta inserción laboral e unha tendencia de crecemento estable, se ben o actual escenario socioeconómico pode frear a demanda de persoas altamente cualificadas para tarefas de atención.

O forte crecemento dos servizos de atención diúrna que se observaba nos últimos anos vai requirir profesionais con maior competencia e versatilidade na realización de actividades de apoio psicosocial.

A progresiva implantación das novas tecnoloxías fai necesaria tamén unha actualización permanente neste campo, para se adaptar aos cambios que se vaian introducindo nas institucións e no propio domicilio.

A presente programación concreta e adapta o currículo do módulo ao contorno socioeconómico e características do alumnado do ciclo formativo de grao medio de Atención a Persoas en Situación de Dependencia do CIFP A Xunqueira, na cidade de Pontevedra.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	Estratexias e técnicas de comunicación e destrezas	Comunicación e habilidades sociais:Elementos da comunicación e técnicas para unha comunicación eficaz así como os compoñentes da habilidades sociais e a súa práctica	35	25
2	Aplicación de técnicas de traballo en grupo	O grupo e a súa dinámica:Estudo dos grupos sociais e a interacción que se produce entre os seus membros, así como dinámicas e técnicas para desenvolver o traballo en equipo.	35	25
3	As técnicas de xestión de conflitos e resolución de problemas	Abordaxe do conflito como parte do traballo profesional e estratexias para unha xestión axeitada.	30	25
4	Valoración da propia competencia social	Avaliación dos procesos de grupo e da propia competencia social en clave de mellora	23	25

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	Estratexias e técnicas de comunicación e destrezas	35

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Caracteriza estratexias e técnicas para favorecer a comunicación e a relación social co seu medio, para o que analiza os principios da intelixencia emocional e social.	SI

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Describíronse os principios da intelixencia emocional e social.
CA1.2 Valorouse a importancia das habilidades sociais e comunicativas no desempeño do labor profesional e nas relacións interpersoais.
CA1.3 Identificáronse os estilos de comunicación, as súas vantaxes e as súas limitacións.
CA1.4 Identificáronse as principais barreiras e interferencias que dificultan a comunicación.
CA1.5 Estableceuse unha comunicación eficaz para recibir instrucións e intercambiar ideas ou información.
CA1.6 Utilizáronse as habilidades sociais adecuadas á situación.
CA1.7 Demostrouse interese por non xulgar as persoas e respectar os seus elementos diferenciadores persoais (emocións, sentimentos e personalidade).
CA1.8 Demostrouse unha actitude positiva cara ao cambio e a aprendizaxe.

4.1.e) Contidos

Contidos
Intelixencia emocional: educación emocional; emocións e sentimentos.
Habilidades sociais e conceptos afíns.
Importancia das habilidades sociais no exercicio profesional.
Análise da relación entre comunicación e calidade de vida nos ámbitos de intervención.
Proceso de comunicación. Comunicación verbal e non verbal. Estilos de comunicación. Papel da comunicación nas relacións interpersoais. Estratexias para unha comunicación eficaz.
Valoración comunicativa de contexto. Elementos facilitadores e obstáculos na comunicación
Valoración da importancia das actitudes e das habilidades sociais e comunicativas na relación de axuda.
Mecanismos de defensa e comunicación.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Aplicación de técnicas de traballo en grupo	35

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Aplica técnicas de traballo en grupo adecuadas ao papel que desempeñe en cada momento.	SI

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.1 Describíronse os elementos fundamentais dun grupo e os factores que poidan modificar a súa dinámica.
CA2.2 Analizáronse e seleccionáronse as técnicas de dinamización e funcionamento de grupos.
CA2.3 Explicáronse as vantaxes do traballo en equipo fronte ao individual.
CA2.4 Diferenciáronse os papeis e a tipoloxía dos membros dun grupo.
CA2.5 Respectáronse as diferenzas individuais no traballo en grupo.
CA2.6 Identificáronse as principais barreiras de comunicación grupal.
CA2.7 Definiuse a repartición de tarefas como procedemento para o traballo grupo.
CA2.8 Colaborouse na creación dun ambiente de traballo relaxado e cooperativo.

4.2.e) Contidos

Contidos
O grupo: tipos e características; desenvolvemento grupal.

Contidos
0Valoración do papel da motivación na dinámica grupal.
Interpretación da estrutura e procesos de grupo.
Papeis e tipoloxías das persoas integrantes do grupo.
Técnicas de dinamización de grupos.
Valoración da importancia da comunicación no desenvolvemento do grupo.
Comunicación nos grupos: principais barreiras.
Equipos de traballo: organización e reparto de tarefas; traballo individual e en grupo.
Aplicación de estratexias de traballo cooperativo.
A confianza no grupo.

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	As técnicas de xestión de conflitos e resolución de problemas	30

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Aplica técnicas de xestión de conflitos e resolución de problemas, para o que interpreta as pautas de actuación establecidas.	SI

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.1 Analizouse a orixe dos problemas e dos conflitos.
CA3.2 Relacionáronse os recursos técnicos utilizados cos problemas estándar.
CA3.3 Presentouse ordenadamente e con claridade o proceso seguido e os resultados obtidos na resolución dun problema.

Criterios de avaliación
CA3.4 Planificáronse as tarefas que cumpra realizar con previsión das dificultades e do xeito de superalas.
CA3.5 Respectáronse as opinións das outras persoas acerca das posibles vías de solución de problemas.
CA3.6 Definiuse o concepto e os elementos da negociación na resolución de conflitos.
CA3.7 Identificáronse os comportamentos posibles nunha situación de negociación, así como a súa eficacia.
CA3.8 Discriminouse entre datos e opinións.

4.3.e) Contidos

Contidos
O conflito nas relacións interpersoais: causas.
Aplicación das estratexias de resolución de conflitos.
Proceso de toma de decisións.
Xestión de conflitos: negociación e mediación.
Valoración do respecto e a tolerancia na resolución de problemas e conflitos.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Valoración da propia competencia social	23

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Valora o seu grao de competencia social para o desenvolvemento das súas funcións profesionais, e analiza a súa incidencia nas relacións interpersoais e grupais.	SI

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.1 Identificáronse os indicadores de avaliación da competencia social.
CA4.2 Rexistrouse a situación persoal e social de partida do persoal.
CA4.3 Rexistráronse os datos en soportes establecidos.
CA4.4 Interpretáronse os datos recollidos.
CA4.5 Identificáronse as actuacións realizadas que cumpra mellorar.
CA4.6 Marcáronse as pautas de mellora.
CA4.7 Efectuouse a valoración final do proceso.

4.4.e) Contidos

Contidos
Indicadores da competencia social.
Rexistro e interpretación de datos da competencia social.
Identificación de aspectos susceptibles de mellora. Proposta de actuación.
Valoración da autoavaliación como estratexia para a mellora da competencia social.
Análise e proceso de formación inicial e ao longo da vida do persoal profesional do traballo social.

5. Mínimos exixibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

Os mínimos para acadar a avaliación positiva no presente módulo evidenciarán a consecución de todos os resultados de aprendizaxe dun xeito equilibrado e cun grao de participación activa nos traballos e actividades a desenvolver. Os mínimos que se detallan a continuación serán, por tanto, a referencia para configurar as probas de recuperación das partes non superadas, así como as probas de avaliación extraordinaria do alumnado con perda de avaliación continua e guiarán o procedemento de avaliación ordinaria do módulo.
Non se establecen mínimos exixibles no caso de criterios de avaliación dificilmente medibles ou nos que resulte pouco apropiado fixar un valor mínimo de logro a acadar. En calquera caso, nesta programación didáctica, os Criterios de Avaliación nos que se establecen mínimos teñen uns pesos que oscilan entre o 90% e o 100% dos establecidos para os RA correspondentes.

RA1 - Caracteriza estratexias e técnicas para favorecer a comunicación e a relación social co seu medio, para o que analiza os principios da intelixencia emocional e social.

Considéranse mínimos exixibles o 80% dos criterios de avaliación vinculados a este resultado de aprendizaxe, de xeito que o alumnado deberá acreditar un coñecemento suficiente sobre a comunicación, os estilos de comunicación, as habilidades sociais e a intelixencia emocional. De tal xeito que deberán acadar uns niveis mínimos tanto nos CA avaliados mediante proba escrita como nos CA avaliados mediante diario de aprendizaxe ou de aula.
As excepcións son o CA 1.6, cun peso do 10% e o CA 1.8, tamén cun peso do 10%, na UD1.

RA2. Aplica técnicas de traballo en grupo adecuadas ao papel que desempeñe en cada momento.
Considéranse tamén mínimos exixibles case todos os criterios de avaliación asociados, agás o CA2.5 cun peso do 8% e o CA2.8 cun 8 % do peso na cualificación na UD2.
De xeito que o alumnado deberá ser capaz de describir os elementos, as tipoloxías e as dinámicas dos grupos. Ao mesmo tempo diferenciará os roles e tipoloxías das persoas que integran os grupos. Aprenderá a diferencias as principais barreiras de comunicación que xorden nos grupos. Estes coñecementos serán avaliados mediante proba escrita e traballo práctico, dependendo do CA en cuestión, e será necesario acadar uns mínimos tanto nas preguntas da proba escrita como no dossier ou libro sobre dinámicas, agás os que avalíen o CA 2.5 e CA2.8.

RA3. Aplica técnicas de xestión de conflitos e resolución de problemas, para o que interpreta as pautas de actuación establecidas.
Considéranse mínimos exixibles todos os criterios de avaliación asociados, agás o CA3.2, cun 10% da cualificación e o CA.8, cun 10% da cualificación. O alumnado deberá superar uns mínimos nos CA avaliados mediante proba escrita, e que versará sobre o conflitos e as súas causas. Ao mesmo tempo traballarase a aplicación de estratexias de resolución de conflitos, agás o CA3.2 que trata da relación entre os recursos técnicos utilizados e os problemas estándar, posto que se traballará transversalmente e reforzará co resto de criterios. Tamén deberá superar practicamente todos os exercicios prácticos (diario de aula ou aprendizaxe), nos que se traballaran aspectos como a toma de decisións, a negociación e mediación na xestión de conflitos, agás o CA3.8.que versa sobre a discriminación entre datos e opinións.

RA4. Valora o seu grao de competencia social para o desenvolvemento das súas funcións profesionais, e analiza a súa incidencia nas relacións interpersoais e grupais.
Considéranse mínimos exixibles todos os criterios de avaliación agás o 4.6 cun peso do 10%, o 4.7, cun peso do 10%. Deste xeito para superar o módulo será preciso que o alumnado identifique os indicadores da

competencia social, que sexa capaz de rexistrar e interpretar os datos sobre a competencia social. Descubra a autoavalición como estratexia para mellorar a competencia social. Deberá en consecuencia superar o plan de traballo de aula, é dicir, o suposto práctico, non sendo indispensable que acade un mínimo establecido no caso do CA 4.6. e 4.7.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN
Como a programación do módulo se simplifica en as unidades didácticas (UD), a avaliación realizarase por UD. Para acadar a avaliación positiva do módulo será preciso obter unha avaliación positiva (5 puntos sobre 10) en cada unha das probas e traballos de avaliación e, polo tanto, en cada unha das UDs.

Para a superación positiva do módulo é necesaria a presentación e avaliación positiva de todas as actividades e probas que sexan mínimos esixibles e que se desenvolvan ao longo do trimestre, polo que se a profesora estima que nalgún caso o aproveitamento e a participación por parte do alumno ou alumna non é axeitada, ou ben por non levar acabo determinadas actividades, poderá esixirlle a este alumno ou alumna traballos complementarios.
Para aprobar o módulo é imprescindible ter cada unha das avaliacións aprobadas. A nota final do módulo obterase da media aritmética das tres avaliacións (unha vez aprobadas cada unha delas).

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

A superación das tres avaliacións parciais supón aprobar o módulo. As persoas que non superen algún dos CAs mínimos esixibles terán dereito a presentarse á proba de recuperación trimestral dos CAs non superados, que contemplará ben a parte da proba escrita obxectiva, e ou as tarefas non realizadas das partes de traballos de aula.

As probas de recuperación terán lugar nunha única convocatoria para o alumnado, na data fixada pola profesora co grupo. No caso de non presentarse, salvo causa maior xustificada, deberá acudir ao exame final cos CAs pendentes de cada trimestre.

No suposto de que se aprobe só unha ou dúas das avaliacións parciais, gardaranse as partes superadas e realizaranse actividades de recuperación do resto, no período establecido a tal efecto, unha vez realizada a 3ª avaliación.

A recuperación consistirá nun exame teórico-práctico sobre os criterios de avaliación non superados. O deseño da proba partirá tanto dos criterios como dos instrumentos de avaliación recollidos na programación para a avaliación ordinaria.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

Posto que o módulo de Destrezas Sociais ten unha duración de 123 horas, o 10% supón un total de 12 faltas sen xustificar. De acordo co NOF do centro e tendo en conta as faltas debidamente xustificadas en tempo e forma polo alumnado, a este total poderíase sumar outro 5%, ata un 15% da duración do módulo, que neste caso supón un total de 18.

O alumnado que perda o dereito a avaliación continua, dende ese momento, non poderá ser cualificado nin polas tarefas realizadas na clase nin polas probas escritas que se teñan en conta nas diferentes avaliacións parciais. Tan só pode realizar as actividades de recuperación que se establezan despois da 3ª avaliación, e será avaliado nunha proba final extraordinaria previa á avaliación final.

O sistema extraordinario de avaliación para o alumnado que teña perda do dereito á avaliación continua consistirá na mesma proba teórica-práctica de recuperación final que se estableza para o resto do alumnado. Esta consistirá nunha proba escrita sobre unha selección de preguntas sobre os criterios de avaliación incluídos na programación. Incluirá tamén unha selección de supostos prácticos similares aos desenvolvidos durante o curso. Para esto, será necesario obter un mínimo dun 5 sobre 10 en todos aqueles criterios que sexan mínimos esixibles. No caso de non chegar a esta nota non poderá superar o módulo. Se supera cada un dos CAs considerados mínimo esixibles faráse a media entre eles segundo o peso porcentual que teñan asignado para obter a nota media.

E tocante á parte práctica, será preciso superar os exercicios referidos aos criterios considerados mínimos exixibles nesta programación.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

A orde de avaliación no seu artigo 23.5 sinala que cada departamento de familia profesional realizará cunha frecuencia mínima mensual o seguimento das programacións de cada módulo, indicando grao de cumprimento e xustificación razoada no caso de desviacións, ademais a programación será revisada ao inicio de curso e se entregará unha memoria final de curso.

Para o seguimento mensual utilizarase o modelo do procedemento de Programación establecido: a plataforma habilitada a tal efecto, comunicando o progreso nas xuntanzas mensuais de Ciclo, o que permitirá realizar un seguimento dos diferentes ciclos por parte da Xefatura de Departamento da familia profesional.
Tocante á avaliación da propia práctica docente esta será dobre; por un lado realizarase unha avaliación externa, a través das enquisas de satisfacción que realiza periodicamente o Departamento de Calidade do centro, e por outra unha avaliación interna, mediante unha escala de estimación na que a docente solicita ao alumnado a valoración de cada unidade didáctica en base aos seguintes indicadores, medidos de 1 a 5:

- Interese dos contidos tratados.
- Adecuación das actividades propostas.
- Idoneidade das probas avaliables.
- Idoneidade dos supostos prácticos avaliables.
- Interese das explicacións realizadas pola docente.

- Adecuación dos contidos da aula virtual do módulo.

Na enquisa de avaliación interna déixase un espazo para que o alumnado realice propostas de mellora que se valorarán sempre como achegas enriquecedoras para mellorar o proceso de ensino aprendizaxe.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

A atención á diversidade está contemplada nesta programación conforme ao previsto no decreto 229/2011 do 7 de decembro <<a diversidade, pois, é unha realidade social, e, polo tanto unha realidade de cada centro educativo; realidade derivada da singularidade biolóxica, psicolóxica, social e cultural de cada alumna e alumno, da singularidade de cada familia, e de cada unha das profesoras e dos profesores tamén das particularidades de cada centro e de cada comunidade educativa no seu conxunto>>.
No grupo prevemos alumnado con distinto nivel e competencia curricular, alumnado que se atopa en diferentes momentos de desenvolvemento psicoevolutivo, alumnado con motivacións e intereses distintos, de procedencias sociais e culturais, con distintos estilos de aprendizaxe e nese heteroxéneo escenario a práctica educativa adaptarase ás individualidades sen esquecer o enfoque global, integrador e holístico da aprendizaxe. Tal e como se establece no artigo 28 da Orde do 12 de xullo de 2011, ao comezo das actividades do curso académico, realizarase unha sesión de avaliación inicial do alumnado, que terá por obxecto coñecer as características e a formación previa de cada alumna e alumno así como as súas capacidades. Así mesmo, deberá servir para orientar e situar ao alumnado en relación co perfil profesional correspondente. Para isto durante a primeira semana do curso faranse diversas tarefas de aula encamiñadas a esa avaliación inicial: proporanse dinámicas de grupo, actividades de presentación individual e un cuestionario de avaliación inicial (sobre coñecementos previos, intereses e motivacións do noso alumnado), todas as accións complementaranse cos datos proporcionados pola titora ou titor: información de matrícula, estudos previos, experiencia laboral se houber relacionada ou non co ciclo e o módulo especificamente.
Tamén resulta moi importante dispoñer dos informes clínicos e psicopedagóxicos previos para o cal é deteminante o papel do departamento de orientación á hora de facilitar este tipo de información. A coordinación entre a titoría e departamento de orientación son fundamentais pois é a unica posibilidade de identificar carencias e darlles solución no proceso de ensino aprendizaxe. A programación aposta por un deseño para todas/os e é por iso que esta flexibilidade e adaptación pasa por un coñecemento o máis riguroso posible do alumnado.

Tendo en conta este escenario de partida, na programación proporanse actividades con diferentes niveis de dificultade, desde as que traballen contidos básicos da unidade didáctica a outras que faciliten unha maior ampliación de contidos. Así mesmo faise unha proposta de unidades didácticas que contemplan tarefas enfocadas a un traballo tendo en conta o entorno laboral, que empreguen recursos visuais, auditivos ou da linguaxe xestual prevendo así os diferentes estilos de aprendizaxe que se poden atopar na aula. As probas escritas contemplarán tamén esta situación no formato de presentación.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

En relación ao alumnado con necesidades específicas de apoio educativo, referénciase o previsto na Lei Orgánica 8/2013 de 9 de decembro para a mellora da calidade educativa que establece na modificación cincuenta e sete que hai <<alumnos e alumnas que requiren unha atención educativa diferente á ordinaria por presentar necesidades educativas especiais, por dificultades específicas de aprendizaxe, TDAH, polas súas altas capacidades intelectuais, por terse incoporado tarde ao sistema educativo ou por condicións persoais ou de historia escolar>>. O perfil de alumnado con necesidades específicas de apoio educativo virá determinado en función dos informes psicopedagóxicos previos que figuren no expediente do alumno ou alumna ou como consecuencia da avaliación inicial que se fará por parte do equipo docente e de orientación en función das carencias detectadas na fase de avaliación inicial. Sexan necesidades detectadas inicialmente ou dificultades identificadas xa iniciado o módulo a resposta pedagóxica e didáctica será sempre realizada previo informe psicopedagóxico do departamento de orientación e a titoría do grupo coa coordinación e seguimento da docente do módulo para, por unha banda: determinar <<medidas de reforzo educativo>> adaptando os elementos curriculares non prescritivos, como metodoloxía, materiais, espazos ou contidos ao perfil do alumno ou alumna e por outra: adaptar o tempo no que se cursarán os módulos mediante a <<flexibilización modular>> que consiste en cursar os ciclos formativos en réxime ordinario pero de xeito fragmentado por módulos coa temporalización distinta á establecida con carácter xeral. En ambos casos o procedemento axustarase aos protocolos e instruccións normativas previstas na lexislacion vixente en materia de atención ao alumnado con necesidades específicas de apoio educativo e en particular o previsto na Orde do 12 de xullo de 2011 pola que se regulan o desenvolvemento, a avaliación e a acreditación académica do alumnado das ensinanzas de formación profesional inicial.

Propóñense as seguintes liñas estratéxicas de carácter xeral:

- Fomentar na aula un ambiente predecible, anticipando os cambios (de aula, de duración de actividades, etc.) comunicando desde o comezo normas claras de funcionamento e avaliación para o módulo.
- Facilitar por adiantado copia do plan de traballo tanto na aula virtual como de ser o caso en papel, así como os materiais de consulta ou contidos que se correspondan con cada actividade. Serán enviados a través da aula virtual habilitada.
- Respectar os intentos de comunciación do alumnado e procurar darlle o tempo que precise para que formule as súas preguntas.
- Fomentar a participación da estudante nas actividades de equipo.
- Asegurarse de que a alumna/o con necesidades específicas entende as explicacións e animala a ir a titorías para aclarar dúbidas, organizar as tarefas, etc.
- Materiais adaptados ás súas necesidades.
- Adecuación de espazos na aula que favorezan a mobilidade do alumnado e posibilite distintos tipos de traballo de forma simultánea e diferentes agrupamentos coa participación de todos os alumnos e alumnas.

Para facilitar a aprendizaxe de contidos conceptuais tense en conta nesta programación:
Presentación de contidos a través de formatos audiovisuais, proxeccións e mapas conceptuais empregando tamén unha dobre comunicación primeiro ao conxunto da aula e logo reforzo cunha explicación individual para asegurarse da comprensión dos contidos e dos obxectivos previstos no plan de traballo.
Empregar imaxes para exemplificar conceptos.
Para acada actividade prevista nas Unidades Didácticas tense elaborado un plan de traballo, axenda de planificación ou plan de aula que favorece a sistematización, organización e planificación dos contidos a traballar na realización dos obxectivos e resultados, por tanto esta ferramenta presente en toda a programación de aula axudaranos no conxunto do alumnado.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

Os temas transversais están presentes na programación na medida en que o método de traballo fomentará as conductas e pautas de comportamento no noso alumnado que trasladará despois na súa práctica profesional. O que se pretende é que no día a día da aula sexan promovidas actitudes que fomenten conductas tanto no grupo de alumnas/os como de estes cara as usuarias/os do servizo que prestarán na execución e desenvolvemento da súa práctica profesional como Técnicas/os superiores de promoción da igualdade de xénero. A referencia normativa neste apartado é o Anexo XIII da Orde do 12 de xullo de 2011 no seu apartado 9 e oDecreto 226/2012, do 18 de outubro, polo que se establece o currículo do ciclo formativo de grao medio correspondente ao título de técnica/o en atención a persoas en situación de dependencia. En todas as tarefas teranse en conta os elementos do benestar e coidado da saúde, a prevención de riscos laborais e os hábitos de civismo, ben común e respecto polo medio e a contorna para unha adecuada práctica profesional no campo da intervención social.
Será un módulo especialmente sensible as cuestións de xénero e o cuidado do medio ambiente.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Polo horario no que s eimparte o módulo (21:00 a 23:00 horas) é moi complexo e difícil organizar actividades complementarias. Por iso aproveitaremos as actividades propostas noutros módulos e incluso as actividades e saídas plantexadas en diurno.

10.Outros apartados

10.1) Difusión da programación

Ao inicio de curso a docente dará a coñecer a información relativa á programación do módulo. Esta información estará a disposición do alumnado na aula virtual. Asemade, quedará constancia da difusión da programación no documento "Rexistro de entrega da programación".

10.2) Aula virtual

Empregarase a aula virtual dende o comezo do curso como canle de acceso aos documentos facilitados pola docente, así como para a realización e entrega das tarefas e para a participación, ...